

Oproep aan woordvoerders J&V, I&W en LNV mbt landelijk vuurwerkverbod

Geachte woordvoerders,

31 december 2023 ligt al even achter ons en velen van u kijken hoogstwaarschijnlijk terug op een fijne avond, een mooi feestje en een gezellige jaarwisseling. Toch kan niet iedereen dit zeggen. Zoals – helaas – ieder jaar het geval is, vonden er met oud & nieuw (en de dagen eromheen) vele ongeregelde plaatsen die resulteerden in letsel, schade en verdriet. Tijdens de jaarwisseling konden hulpverleners hun werk verre van veilig doen, kwamen twee personen om als gevolg van vuurwerk, raakten meerdere mensen een oog kwijt, raakten huisdieren in paniek, kwijt en/of gewond en was er een sterkverhoogde concentratie van fijnstof in de lucht. Naast directe schade leidt het afsteken van vuurwerk, o.a. door de combinatie van vrije verkoop in gemeenten met een lokaal verbod zonder handhaving, tot een sfeer van wetteloosheid met verstrekkende gevolgen.

Precies deze combinatie wakkert over het hele land een gevoel aan dat vuurwerkafstekers ertoe brengt om met legaal én illegaal vuurwerk op politie, brandweer, ambulance en andere hulpverleners te richten. En hoewel de verkoop van illegaal vuurwerk verboden is, stelt de Landelijk Politie jaar in jaar uit dat een verbod op (illegaal) vuurwerk alleen handhaafbaar is als er een landelijk totaalverbod geldt in plaats van lokale verboden in individuele gemeenten.¹ Ondergetekende partijen roepen daarom op tot een landelijk vuurwerkverbod.

Een aantal gegevens over de jaarwisseling 2023/2024:

Slachtoffers en geweld tegen hulpverleners

- Het aantal politieagenten en hulpverleners dat slachtoffer is geworden van geweld, is deze jaarwisseling fors toegenomen. Op meerdere plekken zijn grote groepen politieagenten bekogeld met zwaar vuurwerk².
- In totaal werden 295 politieagenten en personen met een publieke taak slachtoffer van fysiek of verbaal geweld
- Het totaal aantal vuurwerkslachtoffers dat tijdens de jaarwisseling 2023-2024 is gezien op een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling of een huisartsenspoedpost (HAP) bedraagt naar schatting 1.212.³ Ruim de helft van de slachtoffers op SEH en HAP was jonger dan 20 jaar (53%) en 44% was omstander.
- Tijdens de jaarwisseling 2023-2024 vielen voor zover bekend twee dodelijke slachtoffers door vuurwerk.
- Oogartsen behandelden in totaal 168 patiënten (waarvan 83 omstanders). 65 van hen hebben blijvend oogletsel opgelopen, waarvan 12 patiënten blind zijn geworden aan tenminste één oog.⁴
- Plastisch chirurgen hebben in totaal 59 slachtoffers behandeld, waarbij bij 12 jonge jongens hun hand of een groot deel van hun hand verloren⁵

Uitstoot van schadelijke stoffen en milieuvervuiling

- In de nieuwjaarsnacht is de concentratie fijnstof in steden ca. 33 keer⁶ zo hoog als normaal en even groot als de uitstoot van zeven maanden gemotoriseerd wegverkeer. Het inademen van dit fijnstof is schadelijk voor gezondheid van mensen. Daarnaast belanden er veel schadelijke stoffen in de

¹ [Politie blijft hameren op vuurwerkverbod: 'De grens is bereikt' | Jaarwisseling | NU.nl](#)

² [Drukke nacht met heftige incidenten: veel geweld tegen hulpverleners | politie.nl](#)

³ [Ongevallen met vuurwerk \(veiligheid.nl\)](#)

⁴ <https://vuurwerkmanifest.nl/#cijfers>

⁵ [Meer jonge vuurwerkslachtoffers - NVPC](#)

⁶ [Luchtvervuiling: tips tegen fijnstof | Milieu Centraal](#)

natuur. Zware metalen als koper en strontium dalen neer en verontreinigen maandenlang de bodem en het drinkwater van (wilde) dieren.

- De enorme hoeveelheid restanten van karton, plastic en metaal die op straat achterblijft vervuult onze leefomgeving langdurig.

Financiële schade

- Particulieren hebben tijdens de jaarwisseling voor zeker €8 miljoen materiële schade geleden door vuurwerk.
- Afgelopen jaarwisseling zijn er 225 meldingen van autobranden gemaakt⁷. Dat is een toename van 19% ten opzichte van vorig jaar.

Dierenleed

- Miljoenen vogels gaan in ons land urenlang de lucht in zodra het vuurwerk losbarst: gemiddeld zijn tijdens de eerste uren na de jaarwisseling duizend keer meer vogels langdurig in de lucht in vergelijking met normaal. Tot op 10 km afstand van de vuurwerk afsteekplek is de impact op vogels groot⁸.
- Huisdieren en weilanddieren zijn dagenlang van streek door het lawaai, de stress en de angst die vuurwerk veroorzaakt. Deze dieren horen vaak tot 4 keer scherper dan mensen en associëren vuurwerk automatisch met gevaar. Tientallen huisdieren zijn afgelopen jaarwisseling vermist geraakt doordat ze schrokken van vuurwerk. Daarnaast raakten tientallen (huis)dieren gewond.

Naast al deze inhoudelijke cijfers is bijna 60% van alle Nederlanders voor een vuurwerkverbod.⁹ Wij roepen u daarom met klem op om op korte termijn hierover het debat te voeren en te komen tot een landelijk vuurwerkverbod (afsteken én verkoop) dat tijdens de twee corona jaren effectief bleek in het voorkomen van letsel en schade voor mens, dier en milieu.

Namens:

Oogartsen Tjeerd de Faber en Jan Keunen namens Het Nationale Vuurwerkmanifest - [Vuurwerkmanifest](#) (gedragen door ruim 1300 organisaties en 750.000 particulieren)

Drs. Berthe de Jong, MBA, voorzitter raad van bestuur a.i. - Het Oogziekenhuis Rotterdam

Oogarts Marit Maatman - Nederlands Oogheelkundig Gezelschap

Ellen Bien, bestuurder – Dierenbescherming

René Héman, voorzitter – Artsenfederatie KNMG

Burgemeester Van 't Veld – Gemeente Almelo

Burgemeester Bolsius - Gemeente Amersfoort

Burgemeester Halsema - Gemeente Amsterdam

Burgemeester Heerts – Gemeente Apeldoorn

Burgemeester Marcouch – Gemeente Arnhem

Burgemeester Van Bijsterveld - Gemeente Delft

Burgemeester Van Zanen - Gemeente Den Haag

Burgemeester Verhulst – Gemeente Ede

Burgemeester Dijsselbloem - Gemeente Eindhoven

Burgemeester Schuiling – Gemeente Groningen

Burgemeester Blanksma-Van den Heuvel – Gemeente Helmond

Burgemeester Van Beukering – Gemeente Nieuwegein

Burgemeester Bruls – Gemeente Nijmegen

⁷ Nederlands instituut Publieke Veiligheid

⁸ Feitelijk is het afsteken van vuurwerk strijdig met Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming die stelt dat het verboden is om vogels zoals aangewezen in Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

⁹ <https://www.ioresearch.nl/actueel/nederlanders-doorgaans-niet-op-de-hoogte-van-vuurwerkregels-in-eigen-gemeente/>

Burgemeester De Vries – Gemeente Oudewater
Burgemeester Weterings – Gemeente Tilburg
Burgemeester Dijksma - Gemeente Utrecht
Burgemeester Molkenboer – Gemeente Woerden
Burgemeester Van Domburg – Gemeente IJsselstein
Burgemeester Bezuijen - Gemeente Zoetermeer

NB. Een afschrift van deze oproep zal worden gedeeld met minister Yeşilgöz-Zegerius – minister van Justitie en Veiligheid, staatssecretaris Heijnen - Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, minister Adema – minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en minister van der Wal-Zeggelink – minister voor Natuur en Stikstof